

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN ONDERZOEK NAAR KWALITEITSVERBETERING

RK basisschool Antonius

Plaats : Noorden
BRIN nummer : 03NY|C1
Onderzoeksnummer : 292074
Datum onderzoek : 22 juni 2017
Datum vaststelling : 5 juli 2017

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	EINDOORDEEL	6
3	TOELICHTING	7
4	REACTIE VAN HET BESTUUR	13
5	OPZET VAN HET ONDERZOEK	15

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 22 juni 2017 een onderzoek naar kwaliteitsverbetering uitgevoerd op basisschool Antonius. Daarbij is gekeken naar de kwaliteit van het onderwijs en naar naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 29 november 2016 stelden wij tekortkomingen vast in de opbrengsten en het onderwijsleerproces op basisschool Antonius. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 30 januari 2017. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zwak beoordeeld en wij hebben ons toezicht geïntensiveerd. Om na te gaan of de eerder vastgestelde tekortkomingen zijn opgeheven en de kwaliteit van het onderwijs weer voldoende is, hebben wij nu een afsluitend onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd.

Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven onderzoeken wij tevens standaard of wordt voldaan aan bepaalde wettelijke voorschriften

Toezichthistorie

Uit het kwaliteitsonderzoek van 29 november 2016 kwam naar voren dat de eindresultaten drie jaar onder de wettelijke ondergrens lagen. Dit bleek voor een belangrijk deel terug te voeren op het ontbreken van diepgaande toetsanalyses door de teamleden. Hierdoor werd de neerwaartse lijn in de behaalde leerwinst bij met name de hoger scorende leerlingen niet tijdig opgemerkt. Dit had tot gevolg dat er onvoldoende passende maatregelen genomen zijn om deze negatieve tendens te keren. Overigens was de school al wel bezig om het opbrengstgericht en handelingsgericht werken te versterken. Bovendien tekende zich een gunstig perspectief af voor de eindresultaten van de eerstvolgende groep 8. Om die reden hebben we gekozen voor een relatief kort traject van geïntensiveerd toezicht.

2 EINDOORDEEL

Kwaliteit

Wij kennen aan de basisschool Antonius het basisarrangement toe. De kwaliteit van het onderwijs is weer voldoende. Dit betekent dat de school niet langer onder intensief toezicht valt.

Belangrijkste bevindingen

- De eindresultaten in 2017 zijn ruim voldoende;
- De school heeft met succes geïnvesteerd in het versterken van een opbrengstgerichte cultuur; de toets- en leerwinstanalyses vinden nu grondig plaats binnen het team en leiden tot gerichte interventies in aanbod en aanpak, met name ook voor de hoger presterende leerlingen;
- De doorgaande lijn in het leerstofaanbod, het didactisch handelen en het pedagogisch handelen is verstevigd, mede met behulp van de inzet van externe expertise;
- De kwaliteitszorg is op onderdelen sterk verbeterd; de systematische (zelf)evaluatie van de leeropbrengsten is nu voldoende en de borging en kwaliteitsbewaking zijn nu zelfs van goed niveau;
- Verbeterpunten voor de school liggen in de afstemming van de instructies op de onderwijsbehoeften van de leerlingen en het aanbieden van activerende, coöperatieve werkvormen; dit, om de betrokkenheid en zelfverantwoordelijkheid van de leerlingen verder te stimuleren.

3 TOELICHTING

Hieronder staan de indicatoren die in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Opbrengsten

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		

Na een aantal jaren van onvoldoende cognitieve eindresultaten zijn deze dit jaar weer van ruim voldoende niveau. Dit is vermoedelijk mede te danken aan de sterk verbeterde toetsanalyses en een gerichte aanpak om alle leerlingen, met name ook de beter presterende leerlingen, tot optimale leerwinst te laten komen. Trendanalyses van de tussentijdse resultaten geven aan dat in de meeste groepen een gunstig perspectief bestaat voor voldoende eindresultaten in de toekomst. Vooral voor spelling en begrijpend lezen is wel alertheid geboden in sommige groepen. De school is zich hier overigens terdege van bewust en heeft al diverse interventies gepleegd en nog in voorbereiding om de resultaten op deze leergebieden te verhogen.

Leerstofaanbod

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.4*	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			•	

Het leerstofaanbod is tijdens het vorige kwaliteitsonderzoek (november 2016) onderzocht en als voldoende beoordeeld op de normindicatoren. We hebben daarom volstaan met een verificatie of deze oordelen nog steeds van toepassing zijn. Dit blijkt inderdaad het geval te zijn. Als aanvulling daarop stellen we vast dat de school haar leerstofaanbod naar aanleiding van de toetsanalyses steeds kritisch tegen het licht houdt en op grond daarvan zo nodig uitbreidt en/of intensiveert (onder andere voor spelling). Ook is de doorgaande lijn in het aanbod in de kleutergroepen versterkt door de aansluiting van de leerstof op de geldende leer- en ontwikkelingsdoelen duidelijker zichtbaar te maken.

Een punt voor verbetering is het aanbod van de onlangs weer opgestarte talentgroep. Het ligt voor de hand om met deze groep te werken vanuit een duidelijke leerlijn, met concrete doelen. Nu is het ook voor leerlingen nog zoeken naar de samenhang in de stof en daarmee ook naar de meerwaarde daarvan.

Ook is het van belang om het aanbod voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen meer in lijn te brengen met alle signaleringsgegevens die de school verzamelt op dit gebied. Dit vraagt in de eerste plaats om een goede analyse van deze gegevens om op grond daarvan vast te kunnen stellen welke leerbehoeften en dus ook welk aanbod daarbij passen.

Schoolklimaat

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.4	De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.			•	

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.7	Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.			•	

De school ademt een open en vriendelijke sfeer uit. Leerlingen met wie we gesproken hebben geven aan dat ze met plezier naar school gaan. Dit lijkt enigszins in tegenstelling met de uitkomst van het meest recente leerlingtevredenheidsonderzoek waarin de uitkomsten suggereren dat leerlingen van de bovenbouw niet zo graag naar school gaan. Dit vraagt om nader onderzoek van de school. De gesproken ouders zijn zeer te spreken over de sfeer en het klimaat op de school. Hen betrekken bij, en informeren over alle ontwikkelingen die gaande zijn op de school blijft volgens hen een aandachtspunt. Leraren geven aan met plezier (samen) te werken op de school. Er is een sterke onderlinge betrokkenheid en een gezamenlijk elan merkbaar om de kwaliteitsverbeteringen die de school in gang heeft gezet tot een succes te maken.

Het goed houden van het schoolklimaat is een prioriteit van de school. (Dit is ook geen sinecure omdat er volgens alle betrokkenen soms wel degelijk ruzies en conflicten plaatsvinden op het schoolplein). Daarom is gekozen voor een aanvullende methodiek om positief gedrag van leerlingen te stimuleren en te belonen. Verder heeft de school een belangrijke stap gezet door het vastleggen van het schoolbeleid op het gebied van pedagogisch handelen en veiligheid. De monitor sociale veiligheid maakt daar deel van uit waarbij leerlingen jaarlijks bevraagd worden op hun veiligheidsbeleving. Daarmee handelt de school nu in lijn met de aangescherpte wetgeving op dit gebied.

Didactisch handelen en afstemming

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.4	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

De basiskwaliteit van het didactisch handelen is tijdens het vorige inspectie-onderzoek als voldoende beoordeeld. Dit oordeel is nog steeds van toepassing. De school heeft met ondersteuning vanuit externe expertise gewerkt aan het verbeteren van de effectiviteit van de instructies en het versterken van de eenheid in het didactisch handelen. Tijdens de lesobservaties die we samen met een vertegenwoordiger van de school hebben uitgevoerd kwam naar voren dat de lessen op gestructureerde en doelgerichte wijze verlopen. De verwerkingsopdrachten zijn over het algemeen goed afgestemd op het niveau en de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Gemaakte afspraken over het zelfstandig werken en uitgestelde aandacht worden duidelijk nageleefd. Daardoor weten leerlingen goed wat er van hen verwacht wordt en zijn ze merendeels taakgericht en betrokken met de lesstof bezig. In een enkele groep is de betrokkenheid en de sfeer onder de leerlingen voor verbetering vatbaar.

Verder zijn er duidelijk verschillen merkbaar tussen de leraren in hoe ze het directe instructiemodel hanteren. Om die reden is verdergaande afstemming binnen het team wenselijk over het verduidelijken van het belang van de lesdoelen, het scherp houden van alle leerlingen bij de les, het gebruik van de weektaak en een effectieve toepassing van coöperatieve leervormen. Deze laatste hebben we nauwelijks waargenomen tijdens de lesbezoeken.

Ook is er ruimte voor verbetering in het meer betrekken van de leerlingen bij hun eigen leerproces door met hen persoonlijke leerdoelen af te spreken en deze zichtbaar te maken. Dit kan hun intrinsieke motivatie versterken en hen stimuleren tot een meer zelfverantwoordelijke leerhouding.

Tenslotte is de differentiatie in de instructie nog een verbeterpunt. De leerlingen krijgen wel regelmatig verlengde instructie, maar deze heeft veelal het karakter van begeleide inoefening van de stof. Daarbij krijgen de beter presterende kinderen nog steeds relatief weinig instructie op maat binnen de groep. Positief is wel dat sommigen van hen soms de gelegenheid krijgen om voor rekenen bij een hogere groep aan te sluiten.

Begeleiding en zorg

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Een belangrijke verbetering die de school het afgelopen half jaar gerealiseerd heeft, ligt in het zorgvuldig analyseren van de toetsgegevens van de leerlingen. Daardoor heeft de school veel beter zicht op de groei en eventuele stagnatie in het leerrendement op leerlingniveau en op groepsniveau. Daarbij is de blik nu ook steeds meer gericht op de ontwikkeling van de prestaties van de hoger scorende leerlingen. De analyses worden grondig besproken binnen het team en in de groepsbesprekingen met de intern begeleider. Deze vormen vormen de basis van de goed onderbouwde groepsoverzichten en groepsplannen op cognitief en gedragsmatig gebied.

Ouders geven aan dat ze over het algemeen duidelijk en tijdig geïnformeerd worden door de school over de ontwikkeling en prestaties van hun kinderen tijdens de regelmatige voortgangsgesprekken gedurende het jaar.

Kwaliteitszorg en voorwaarden voor kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.				•
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	
9.7	De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.			•	

Het intensieve toezichttraject waar de school het afgelopen half jaar mee te maken heeft gehad, heeft een extra impuls gegeven aan de kwaliteitszorg. Zo is het nu gebruikelijk om de (trends in) de resultaten van de groepen gezamenlijk

te bespreken en te analyseren. Op schoolniveau bewaakt de intern begeleider samen met de directie en het team de ontwikkelingen van de leerresultaten. Dit leidt tot gerichte interventies, bijvoorbeeld op het gebied van spelling.

De borging van de ingezette en bereikte verbeteringen neemt een belangrijke plaats in. Binnen het team worden afspraken en werkwijzen goed afgestemd en duidelijk vastgelegd. Over het hanteren van de (deels vernieuwde) methoden zijn duidelijk leerstofafspraken gemaakt. Daarnaast is tijd gecreëerd voor collegiale consultaties, gezamenlijke lesvoorbereidingen en klassenvisitaties. Ook de directeur, de intern begeleider en een externe begeleider komen regelmatig in de groepen om zicht te houden op het onderwijsleerproces en na te gaan of aan de afspraken voldaan wordt.

Verder heeft de school bewust gekozen voor het uitbreiden van de interne expertise binnen het team zodat de kwaliteit ook 'van onderop' bevorderd en bewaakt wordt. Komend schooljaar zullen specialisten op het gebied van taal, rekenen en gedrag het voortouw gaan nemen in het team. Al deze ontwikkelingen en verbeteringen maken dat we de indicator die betrekking heeft op de borging van de kwaliteit (9.5) als goed beoordelen.

De school verantwoordt zich op transparante wijze aan alle betrokkenen over de ingezette en bereikte verbeteringen. Ouders waarderen het dat ze door de school duidelijk geïnformeerd zijn over de bevindingen van de inspectie en over het ingezette verbetertraject.

Ten slotte heeft de school haar beleid en de samenhang in het leerstofaanbod op het gebied van burgerschap en sociale integratie versterkt en zichtbaar gemaakt in de vorm van heldere onderwijskundige afspraken.

Overige wet- en regelgeving

Wij concluderen dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op RK basisschool Antonius.

We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie en welke stappen de school gaat ondernemen om de kwaliteit verder te verbeteren.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Het College van Bestuur is verheugd dat de inspectie weer een basisarrangement heeft toegekend aan de Antoniussschool. Het oordeel 'zwak' naar aanleiding van het vorige bezoek d.d. 29 november 2016, vooral gebaseerd op achterblijvende resultaten van groep 8, is hard aangekomen en 'paste' niet bij de algemene kwaliteit van de school. De school heeft desondanks een stevig verbetertraject ingezet onder begeleiding van een onderwijsadviseur van de PO raad. Dit verbetertraject heeft de resultaten opgeleverd die in dit inspectierapport worden beschreven. Het verbetertraject is niet klaar, maar het heeft ontwikkelingen in de school in gang gezet die in de volgende jaren doorgezet zullen worden.

De aandachtspunten die de inspecteur benoemt zijn herkenbaar voor het team. Verdere afstemming van de instructie op de onderwijsbehoeften van de kinderen, de betrokkenheid bij en verantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces van de kinderen en de eenduidigheid in de klassenmanagementafspraken zijn zaken die volgend jaar de aandacht zullen krijgen. Het goed houden en versterken van het pedagogisch klimaat zal door middel van het verder inzetten van PBS een speerpunt blijven.

In augustus 2017 ronden vier teamleden hun Masteropleiding af. Zij zullen volgend jaar worden ingezet als vak- en gedragsspecialist. Dit zal de borging van de kwaliteit een impuls geven.

Het College van Bestuur heeft er dan ook vertrouwen in dat de ingezette lijn de komende jaren zal worden voortgezet.

5 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Op 22 juni 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: schoolleiding, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met een observant van de school uitgevoerd.

Na afloop van het onderzoek hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en de leraren van de school. In dit gesprek hebben we onze bevindingen en oordelen besproken en heeft de school aangegeven wat zij wil doen met deze bevindingen.